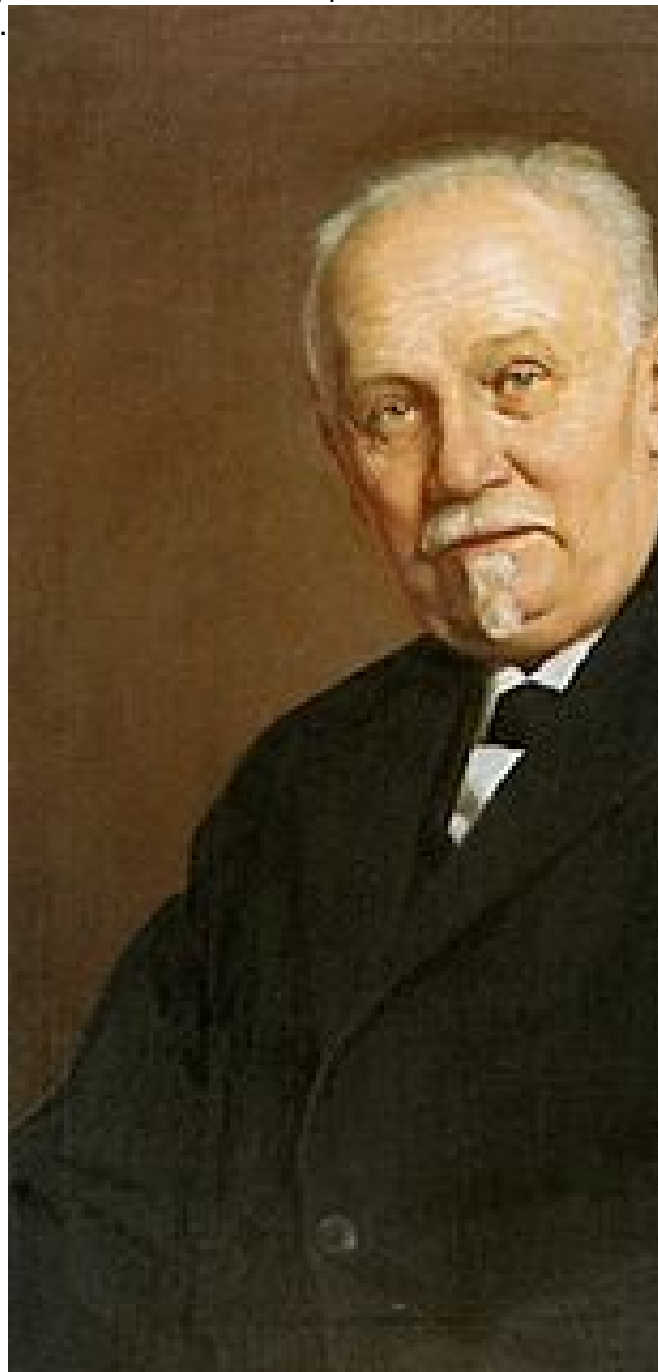


НОВИ САД - 1869 - Рођен је српски правни стручњак Слободан Јовановић, професор универзитета, председник владе Краљевине Југославије, председник Српске краљевске академије. Јовановић је био истакнути правни писац и теоретичар државе. Његови историографски радови такође су изузетни. После Другог светског рата осуђен је у одсуству на 20 година робије, као "ратни злочинац" на процесу Дражи Михаиловићу и до краја живота остао је у емиграцији у Британији. Сматран је једним од водећих ауторитета уопште у области теорије уставног права. Био је веома плодан аутор. Главна дела: "Вођи Француске револуције", "О суверености", "О држави" (Основи једне правне теорије), "Уставобранитељи и њихова влада", "Светозар Марковић", "Макијавели", "Друга влада Милоша и Михаила", "Влада Милана Обреновића", "Уставно право Краљевине Србије", "Уставно право Краљевине СХС".



Догодило се на данашњи дан. Данас је уторак, 3. децембар, 337. дан 2019. До краја године има 28 дана.

1368 - Рођен је француски краљ Шарл VI. Владао је пуне 42 године. У прво време прозван је "Шарл Вољени", али пошто је од 1392. показивао знаке психичког растројства остао је познат као "Шарл Луди". Изазвао је грађански рат између француских земаља Армањак и Бургундија, а током његове владавине Енглези су у Стогодишњем рату, предвођени краљем Хенријем V, 1415. нанели тежак пораз француским трупама у бици код Азенкура.

1808 - Мадрид се предао војним снагама француског цара Наполеона I.

1810 - Велика Британија је преотела од Француске острва Реунион и Маурицијус. Реунион је касније враћен Француској - он и данас има статус француске прекоморске територије.

1857 - Рођен је енглески писац пољског порекла Џозеф Конрад. По рођењу био је ситни пољски аристократа (Јозеф Конрад Корженовски). Доспео је, у раној младости, у Енглеску, с намером да постане поморац. Његова дела одликују се иронијом и песимизмом али изнад свега авантуристичким духом. Као припадник британске трговачке морнарице, касније и поморски официр, 20 година је пловио широм света. Његова литерарна дела највећим делом описују животе помораца. Дела: романи "Лорд Џим", "Тајфун", "Ностромо", "Тајни агент", "Под западним очима", "Победа", "Срце таме" (ова књига послужила је Џону Милиусу као предлог за сценарио за Кополин филм "Апокалипса сада"), аутобиографско дело "Огледало мора".

1883 - Рођен је аустријски композитор Антон Фридрих Ернст фон Веберн, један од најистакнутијих експресиониста. Извођење његове музике нацисти су забрањивали. Створио је специфичан музички језик префињених нијанси. Дела: камерна за гудачки квартет "Пет ставова", "Шест багатела", оркестарска "Шест комада", "Пет комада", "Симфонија за камерни оркестар", "Варијације", соло песме.

1894 - Рођен је индијски државник Раџендра Прасад, први председник независне Индије од 1950. до 1963.

1894 - Умро је шкотски писац Роберт Луис Балфур Стивенсон, изврстан стилиста, необично присан и топао, који је у делима храброст и оптимизам супротстављао сумњама и колебању. Покушао

је да обнови дух романтике. Дела: романи "Острво с благом", "Отети", "Чудни случај доктора Џекила и господина Хајда", "Господар Балантреа", приповетке "Нове приче из 1001. ноћи", путопис "Путовање с магарцем", есеји "Виргинибус пуерискуе".

1912 - После победа у Првом балканском рату, балкански савезници Србија, Грчка и Бугарска потписали су примирје с Турском.

1914 - У жеку Колубарске битке у Првом светском рату, у складу с наредбом команданта Прве српске армије генерала Живојина Мишића, српска војска прешла је у контраофанзиву. Прва армија брзо је пробила непријатељску одбрану и избила на планински масив Суворор-Маљен, а Друга армија и одбрана Београда сломиле су отпор аустроугарске Пете армије и протерале је преко Саве. После велике победе српске војске, која је имала огроман војни и политички значај за Србију и њене савезнике у Првом светском рату, Мишић је унапређен у чин војводе.



1915 - Српска војска праћена избеглицама почела је у Првом светском рату повлачење преко врлети данашње Албаније. Врховна команда одлучила се на овај потез избегавши

капитулацију по сваку цену. На острво Крф стигло је 135.000 српских војника, у Бизерту око 12.000, а од глади, болести и албанских разбојника страдало је више од 240.000 људи. Обновљена Српска војска је ипак 1918. пробила Солунски фронт, ослободила Србију и створила Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца.

1917 - Председник САД Вудро Вилсон затражио је у Првом светском рату од Конгреса да објави рат Аустро-Угарској.

1918 - Заменик начелника италијанске Врховне команде генерал Пјетро Бадољо поднео је влади меморандум о разбијању тек проглашене Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, у којем је нагласио да су услови за унутрашње сукобе изванредни и да их само треба активирати "свим могућим средствима". Меморандум је прихваћен и био је годинама основ политике Рима према Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца и касније Југославији, с циљем заузимања Далмације и других територија.

1919 - Умро је француски сликар Пјер Огист Реноар, један од најистакнутијих импресиониста и највећих европских сликара 19. века. Радио је портрете, актове, композиције из савременог живота, мртву природу, пејсаже, с неупоредивим осећањем за љупка лица, животну радост и префињен колорит и развио је израз карактеристичан по светлоружичастим и модрим тоновима. У старости је радио и скулптуре, претежно актове.

1930 - Рођен је француски режисер Жан Лик Годар, водећа личност "новог таласа" француског филма. Филмови: "До последњег даха", "Жена је жена", "Људи Пјеро", "Број два", "Живети свој живот", "Карабињери", "Презир", "Удата жена", "Мушко и женско", "Викенд", "Један плус један", "Симпатија за ђавола", "Источни ветар", "Спасавај се ко може", "Пасија", "Име: Кармен".

1952 - Умро је Милан Грол, српски политичар, дипломата, позоришни и књижевни критичар, дугогодишњи драматург и управник Народног позоришта у Београду, од 1940. шеф Демократске странке. Као близак сарадник најугледнијег српског књижевног критичара Јована Скерлића објавио је мноштво књижевних и позоришних критика у "Српском књижевном гласнику". У Другом светском рату био је министар у емигрантској влади у Лондону. У земљу се вратио 1945. и накратко је био потпредседник владе, док није постало сасвим јасно да режим само симулира неке демократске нормe. Дела: чланци и есеји "Позоришне критике", "Из позоришта предратне Србије", "Лондонски

дневник", "Дневни записи", "Кроз две деценије Југославије", "Искушења демократије".

1952 - Генерална скупштина Уједињених нација прихватила је предлог Индије о успостављању примирја у Кореји.

1962 - Едит Спарлок Сампсон ступила је на дужност судије у општинском суду у Чикагу, поставши прва Афроамериканка на месту судије у САД.

1967 - Јужноафрички хируг др Кристијан Барнард први пут је у историји медицине у болници "Гроте Шур" у Кејптауну пресадио срце. Тешки срчани болесник Луис Вашкански потом је, са срцем једне 25-годишње девојке погинуле у саобраћајној несрећи, живео 18 дана.

1971 - Почео је Индијско-пакистански рат због Кашмира, завршен 17. децембра победом Индије и одвајањем тадашњег Источног Пакистана од матице и настанком државе Бангладеш.

1975 - У Лаосу су власт преузели комунисти и престала је да постоји 600 година стара монархија.

1978 - Умрла је српска глумица Љубинка Бобић, чланица београдског Народног позоришта. Започела је каријеру 1921. у Београду као тумач улога наивних, несташних, враголастих девојака, освојивши убрзо гледалиште ведрином и непосредношћу. Тумачећи карактерне улоге исказивала је изузетно сценско умеће. Њену каријеру је највише обележила ненадмашна интерпретација Живке у "Госпођи министарки" Бранислава Нушића.

1984 - У граду Бопал у Индији умрло је око 4.500 особа, 500 је ослепело, а око 50.000 је затровано приликом изливања гаса из фабрике "Јунион карбајд" која се бавила производњом средстава за заштиту биља.

1989 - У Источној Немачкој оставке су поднели лидер Јединствене радничке партије Немачке (комунисти) Егон Кренц и сви чланови партијског Политбироа и Централног комитета владајуће партије.

1991 - Русија је признала независност Украјине, а руски председник Борис Јељцин заложиио се за што брже нормализовање међудржавних односа Русије и Украјине.

1992 - Фински инжењер Мати Маконен проследио је прву смс поруку у историји "Срећан Божић" користећи "Водафонову" британску мрежу. Маконен, назван "оцем смс-а", на идеју ове врсте дошао је још 1984. али никада није патентирао своју идеју, због чега је и поред свеопште примене његовог изума остао ускраћен за одговарајућу зараду.

1995 - Бивши председник Јужне Кореје Чун До Хван ухапшен је због одговорности за масакр у граду Квангџу у мају 1979. када је војска убила више од 200 демонстраната.

1999 - Хрватски суд одлучио је да тешко оболели Фрањо Туђман више није у стању да обавља функцију шефа државе.

2006 - Умро је Елиот Велис, један од најпознатијих ловаца на нацисте. Велис, који је преживео страхоте концентрационих логора у Пољској, постао је познат крајем 70-их 20. века, пошто је пронашао и пријавио властима немачког официра, који је убио његову мајку. Упамћен је по упорности око расветљавања случаја летонског нацисте Болесави Мијаковски.

2007 - Израел је ослободио 429 палестинских затвореника из израелских затвора, у настојању да подржи понашање палестинског председника Махмуда Абаса, након конференције у Анаполису, на којој је одлучено да се мировни споразум постигне до краја 2008. године.

2008 - Међународни комитет Црвеног крста (МКЦК) понудио је представницима више од сто земаља окупљених на међународној конференцији у Ослу, да потпишу Међународну конвенцију о забрани касетне муниције. Предложена Конвенција предвиђа забрану

употребе, производње, складиштења и промета касетне муниције, а документ обавезује државе да током наредних осам година униште све залихе и очисте контаминирана подручја. Конвенцију је на крају потписало више од 90 земаља.

2009 - Преминуо је Ђорђе Вид Томашевић, антрополог, историчар уметности, литерата. Био је професор на универзитетима Калифорнија, Бафало, Вашингтон, Беркли, у САД. Посвећено се бавио националним активностима и културом Срба. Извесно време био је члан Крунског савета.

2012 - Преминула је српска глумица Злата Петковић. Широку популарност стекла улогом у серији "Повратак отписаних". Била је мис Југославије. Осим глумом радила је и као водитељ.

(Танјуг)